

Vrhunski vzpon, ki jemlje sapo

Aleš Česen in Tom Livingstone prva po zahodnem grebenu na Gašerbrum III

SUZANA P. KOVAČIČ

Karakorum – Pred stotimi leti so na olimpijskih igrah v Chamonixu prvič podelili posebno medaljo za **alpinistične** dosežke, v času letošnjih olimpijskih iger v Parizu pa sta vrhunska **alpinista** Aleš Česen in Tom Livingstone v alpskem slogu preplezala 2000 višinskih metrov dolgo prvenstveno smer po zahodnem grebenu na Gašerbrum III (7952 m n. m.) v Karakorumu. To je bil šel tretji vzpon na ta najvišji neosemtisočak, smer pa sta ocenila z ED+, kar je povišana najvišja stopnja francoske šeststopenjske lestvice. Zgornji del grebena je bil vrtoglavo oster in strm, eden najzahtevnejših raztežajev pa je bil prav zadnji, ki ju je 4. avgusta 2024 pripeljal na 15. najvišjo goro na svetu, sicer pa sta za vzpon in vrnitev v bazni tabor potrebovala sedem dni.

Uigrana slovensko-britanska **alpinistična** naveza Aleš Česen (Alpski gorniški klub) in Tom Livingstone se je po dveh letih, odkar jo je k umiku prisililo slabo vreme, vrnila na Gašerbrum III, in tokrat jima je uspelo doseči vrh. Ideja za vzpon se je Česnu porodila že leta 2016 z Luko Lindičem po plezanju na Broad Peak in Gašerbrum IV. Česen je pred dvema letoma k projektu povabil britanskega soplezalca in prijatelja Livingstonea, a jima je vreme prekrizalo načrte. Kot je dejal: »... sva morala sprva prilagoditi smer vzpona na severno stran gore, pozneje pa že relativno visoko (okoli 7800 metrov) premoč priznati naravi in sestopiti v dolino. V projekt sva vložila ogromno energija in časa. Tudi zaradi tega

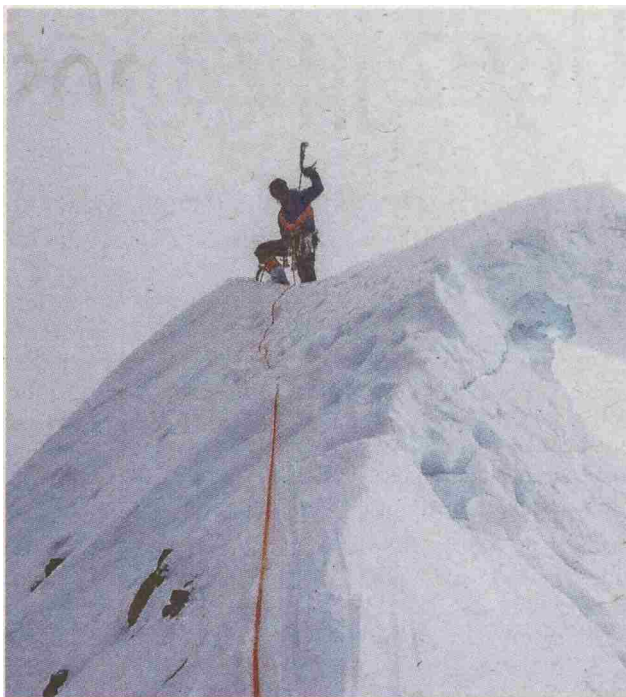
sva se letos odločila, da poskusiva ponovno. Sicer v samem bistvu nisva dosti spreminjala taktike, a sva vseeno upala, da bova izkušnje in znanje, pridobljeno na gori, lahko obrnila sebi v prid.«

Gašerbrum III je kljub zavidljivim 7952 metrom redko obiskana gora. Do prvega vzpona nanj leta 1975, ki so ga opravili poljski **alpinisti**, je bil eden najvišjih nepreplezanih vrhov na svetu. Na najvišji neosemtisočak se je pozneje povzpela le še španska naveza, in sicer leta 2004 po smeri prvopristopnikov. Leta 1985 je škotska naveza poskušala nekaj podobnega kot zdaj slovensko-britanska, a ji ni uspelo, tako da je Česnu in Livingstonu uspel šele tretji vzpon na Gašerbrum III, ki je tudi prvi po zahodnem grebenu. »Jasno je, zakaj je gora neobiskana. Poleg tega, da ima to smolo, da ne presega magične meje, ki privlači množice, 8000 metrov, je praktično ravno toliko visoka. Za nameček je tehnično precej zahtevnejša kot okoliška Gašerbrum I in II, ki presegata omenjeno magično mejo. Da o bližnjem K2 ne govorim,« je že pred odhodom na odpravo pojasnil Česen.

Prvenstveno smer po zahodnem grebenu na Gašerbrum III sta poimenovala Edge of Entropy. »Edge se seveda nanaša za zahodni raz, entropija malo filozofsko malo znanstveno kot količina, ki v naravi označuje nered in po zakonu termodinamike lahko v času le raste – tako je najin 'nered' rasel z višino tako v smislu terena (vedno bolj razbit, nedefiniran, težak za varovanje), kot je rasel občutek ne-

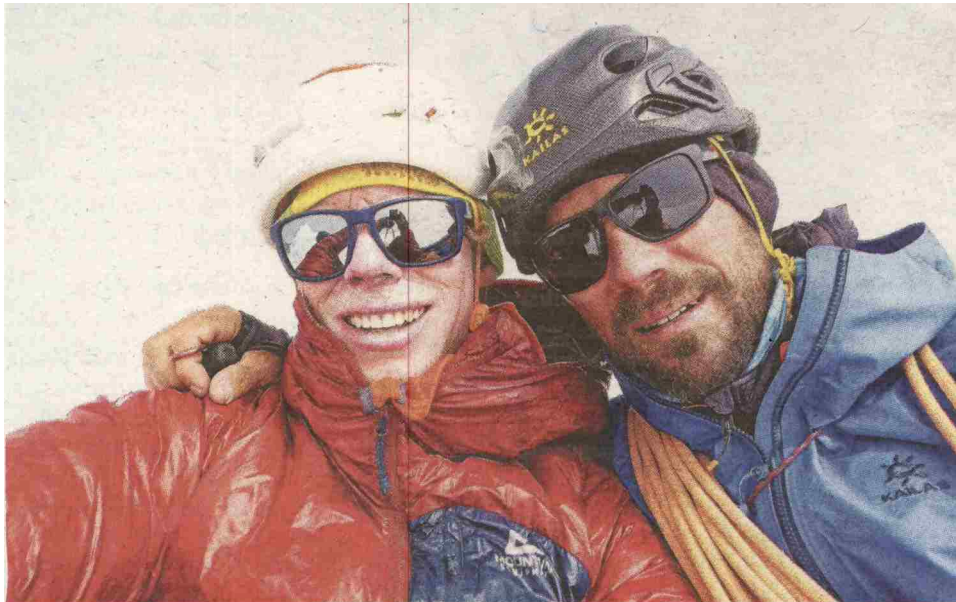
reda v najinih glavah zaradi utrujenosti in pomanjkanja kisika.«

»In vrh? Tega sva dosegla sredi popoldneva 4. avgusta. Objela sva se, se fotografirala in nasmehnili. Za kaj več nisva imela ne volje ne energije.«

Aleš Česen na vrhu Gašerbruma III v Karakorumu

/ Foto: Tom Livingstone -

Tom Livingstone in Aleš Česen sta v alpskem slogu preplezala prvenstveno smer po zahodnem grebenu na Gašerbrum III (7952 m n. m.) v Karakorumu, kar je šele tretji vzpon na ta najvišji neosemtisočak. / Foto: osebni arhiv